

Amendement op CDA-verkiezingsprogramma 2010 Slagvaardig en Samen

Vooralsnog geen CO₂ - opslag op land

Betreft: artikel 7.5.1.

Toevoegen:

Opslag van CO₂ „vindt alleen op zee plaats en vooralsnog niet op land. De risico's en veiligheid van de opslag voor alle locaties op land dienen eerst door meerdere wetenschappelijke onafhankelijke instituten worden onderzocht en beoordeeld op geschiktheid voor eeuwigdurende opslag.

Toelichting:

Voor de beide opslaglocaties in Barendrecht is een Milieueffectrapport (later genoemd het MER¹) vastgesteld. Het gemeentebestuur van Barendrecht heeft unaniem nee tegen de opslag onder Barendrecht gezegd op grond van argumenten. Op grond van deze argumenten is men in Barendrecht tot de conclusie gekomen dat de veiligheid van toekomstige generaties onvoldoende is gegarandeerd. De argumenten van Barendrecht zijn ook van toepassing voor andere toekomstige opslaglocaties op land.

1. Het **Amesco-rapport**² van 2007 zegt dat opslag van CO₂ bij voorkeur niet in dichtbevolkt gebied, natuurgebieden en gebieden met een waardevol ecosysteem moet gebeuren.
2. CO₂ is **geen ongevaarlijk gas**³. Bij concentraties tussen de 1 en 5 % treedt ademnood en hoofdpijn op. Concentraties hoger dan 10 % zijn zeker dodelijk. In de opslaglocaties gaat het om miljoenen⁴ tonnen, die opgeslagen worden op een grote diepte.
3. De **risico-analyse** wordt voor de locatie Barendrecht in het MER⁵ beperkt tot de injectieputten. Om de veiligheid te garanderen dient ook een risico-analyse voor het gebied boven het lege gasveld en de directe omgeving te worden gemaakt.
4. CO₂ wordt voor eeuwig opgeslagen. Bij de risico-analyse is hier onvoldoende rekening meegehouden. Een kans hoe klein die ook lijkt kan altijd optreden. Als er CO₂ ontsnapt^m zeker in dichtbevolkte gebieden, kan dit vele slachtoffers veroorzaken.

¹ MER Ondergrondse opslag van CO₂ in Barendrecht, opgesteld door Haskoning Nederland B.V. in opdracht en onder verantwoordelijkheid van Shell CO₂ Storage B.V.,

² Amesco, Generic Environmental Impact Study on CO₂-storage, Royal Haskoning, (9S0742/R04/ETH/Gron), July 2007., Chapter 6.

³ Amesco, Generic Environmental Impact Study on CO₂-storage, Royal Haskoning, (9S0742/R04/ETH/Gron), July 2007., p 102

⁴ Voorbeeld: in Barendrecht wil Shell bijna 10 miljoen ton opslaan in twee lege gasvelden.

⁵ MER Ondergrondse opslag van CO₂ in Barendrecht, opgesteld door Haskoning Nederland B.V. in opdracht en onder verantwoordelijkheid van Shell CO₂ Storage B.V.,

5. Er zijn **geen onafhankelijke⁶ wetenschappelijk onderzoeken** van meerdere instituten, die een uitspraak doen over de geschiktheid van de bodem voor de opslag van CO₂ en over de gehanteerde risico-analyse in het MER.
6. Onduidelijk is hoe de informatie- en **kennisoverdracht** naar toekomstige generaties gaat verlopen. Er wordt immers een afvalstof onder de grond gebracht,
7. De **hulpdiensten** zijn niet voorbereid op een ramp met een CO₂ ontsnapping. De traditionele voertuigen bereiken de plek des onheils niet als grote hoeveelheden CO₂ ontsnappen.
8. Een adequaat **monitoringplan⁷** ontbreekt. Alleen wordt er voor de korte termijn voorzien in monitoring rondom de injectieputten. Monitoring op andere plaatsen boven de gasvelden gedurende de lange periode van opslag wordt niet overwogen. In het MER wordt te snel de conclusie getrokken dat het niet te verwachten is dat CO₂ op andere plaatsen dan de plaatsen van injectie boven de grond kan komen. Een bewijs dat dit voor de eeuwigdurende periode echt niet gebeurt, ontbreekt.
9. Er is nog nergens ter wereld langdurige **ervaring** opgedaan met het **terugpompen** van een zwaarder gas dan het oorspronkelijke opgeslagen gas in een leeg gasveld naar de oorspronkelijke druk. In Barendrecht gaat het om einddrukken van 200 tot 300 bar.
10. Het MER⁸ garandeert een eindige tijd voor de **afsluiting⁹** van de **injectieputten** met een betonnen plug. De risico's voor de oneindige termijn en de gevolgen die het mogelijk over tienduizenden jaren kan hebben ontbreekt volledig.

---

⁶ Onafhankelijk betekent niet rechtstreeks uitgevoerd door of voor het bedrijf, dat een vergunning voor de opslag van CO₂ of door universiteiten, hogescholen of andere instituten en hun onderzoekers, die voor een derde geldstroom afhankelijk zijn bedrijven, die actief zijn in deze sector.

⁷ Het permanent meten van CO₂ concentraties op maaiveldniveau

⁸ MER Ondergrondse opslag van CO₂ in Barendrecht, opgesteld door Haskoning Nederland B.V. in opdracht en onder verantwoordelijkheid van Shell CO₂ Storage B.V.,

⁹ Id, Samenvatting, p 40

